

รูปแบบการรับน้องสร้างสรรค์และการสร้างภาพลักษณ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

The Creative Model for Freshmen Welcoming Activity and Image Building for Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

อัญชูลี วงษ์บุญงาม^{1*}
Anchulee Wongboonngam

¹ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
Faculty of Mass Communication Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

* Corresponding author e-mail: anchulee.y@rmutp.ac.th

Received: 03/03/2021, Revised: 29/04/2021, Accepted: 11/05/2021

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมรับน้องของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และเพื่อศึกษาหารูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ และสร้างภาพลักษณ์จากกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวนทั้งสิ้น 40 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้จัดกิจกรรมรับน้องไม่มีแผนประเมินความเสี่ยงอย่างเป็นทางการ นอกเหนือจากกิจกรรมรับน้องปี 1 แล้วทุกสาขายังมีกิจกรรมการรับน้องปี 2 เข้าสาขาด้วย กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องเพราะต้องการสร้างความรู้จัก ความสนิทสนมกับเพื่อนและรุ่นพี่ กิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์กลุ่มอาจารย์และเจ้าหน้าที่ รวมถึงกลุ่มบุคคลภายนอกคิดว่าควรจัดกิจกรรมสันทนาการ และกิจกรรมวิชาชีพที่มีประโยชน์ต่อชุมชนเพื่อสร้างภาพลักษณ์ด้านวิชาชีพ

คำสำคัญ: รูปแบบการรับน้อง การรับน้องสร้างสรรค์ ภาพลักษณ์

Abstract

This research aims to study the problem of first-year students welcoming activities of the faculty of mass communication technology, Rajamangala university of technology Phra Nakhon. The study aimed to find an appropriate model for the first-year students' creative, welcoming activities and image building from creative freshmen welcoming activities. This research applied the qualitative research methodology, which used in-depth interviews. Purposive sampling was selected, 40 first-year students. The study results were found that students who organized the first-year students' welcoming activities did not have a risk assessment plan. There were not only freshmen welcoming activities, but also sophomores attended the activity. The freshmen wanted to participate in the activities because they wanted to make friends and be familiar with senior friends, faculty members, staff, and outsiders. They expected that the creative model for first-year students welcoming activities should organize recreational activities and professional activities to benefit the communities and build a good image of the profession.

Keywords: Model for Freshmen Welcoming, Creative for Freshmen Welcoming, Image

1. บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

จากข้อมูลของ World Economic Forum (WEF) The Global Competitiveness Report 2019 ได้จัดอันดับสมรรถนะการแข่งขันของแต่ละประเทศจากทั้งหมด 141 ประเทศ โดยประเทศไทยถูกจัดอันดับอยู่ลำดับที่ 40 ของโลก (ได้ 68 คะแนนจาก 100 คะแนน) สำหรับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับทางด้านการศึกษาสองประเด็นหลักคือ ทูทางทรัพยากรมนุษย์ของไทยด้านสุขภาพนั้นอยู่อันดับที่ 38 ของโลก (ได้ 89 คะแนนจาก 100 คะแนน) ด้านทักษะของคนอยู่อันดับที่ 73 ของโลก (ได้ 62 คะแนนจาก 100 คะแนน) นอกจากนี้ความสามารถในการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ของไทยอยู่อันดับที่ 50 ของโลก (ได้ 44 คะแนนจาก 100 คะแนน) (Schwab, 2019, p.550-553) ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยควรพัฒนาระบบการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีสมรรถนะการแข่งขันในระดับสากล โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการทำงาน และการสร้างสรรค์นวัตกรรม

สำหรับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครมีสถานะเป็นสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2548 มีสถานะตามกฎหมายเป็นนิติบุคคล และเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประกอบด้วย วิทยาเขตเทเวศร์ วิทยาเขตโชติเวช วิทยาเขตพณิชยการพระนคร วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ และวิทยาเขตพระนครเหนือ ต่อมา พ.ศ. 2562 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครถูกกำหนดให้ย้ายมาสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แต่ยังคงมีวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิตคือ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นหลัก สำหรับการศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และสื่อสารมวลชนในประเทศไทยนั้น มหาวิทยาลัยที่เป็นที่นิยมด้านวิทยาศาสตร์และสื่อสารมวลชนของประเทศโดยไม่เรียงอันดับ คือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยรังสิต (Tutorcu, 2561) สำหรับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นอันดับ 1 ของกลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ใน พ.ศ. 2559 จากการจัดอันดับมหาวิทยาลัยทั่วโลกของเว็บโอบเมตริกส์ (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, 2559)

อย่างไรก็ตามแม้ว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จะวางระบบการศึกษาไว้อย่างเป็นระบบ แต่ก็ยังพบปัญหาอื่นๆ ที่กระทบต่อระบบการศึกษา อาทิ สภาพการจราจร หลักสูตร กิจกรรม ช่วงเวลา วินัยของผู้เรียน เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องกิจกรรมการรับน้องที่ไม่สร้างสรรค์ โดยการรับน้องนี้มีความเป็นมาจากคำว่า SOTUS ปัจจุบันมีความเข้าใจมาจากคำว่า Seniority คือ การเคารพผู้อาวุโส และคำว่า Order คือ การปฏิบัติตามระเบียบวินัย และยังมีที่มาจากคำว่า Tradition คือ การปฏิบัติตามธรรมเนียมประเพณีที่ได้ยึดถือปฏิบัติสืบเนื่องกันมา จนมีความเป็นหนึ่งเดียวกันคือ คำว่า Unity การเป็นหนึ่งเดียว หรือความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจกัน และคำสุดท้ายคือ Spirit คือ การฝึกจิตใจ การเสียสละกายและใจ มีน้ำใจเพื่อสังคม (Sanook, 2559) ซึ่งกิจกรรมรับน้องในหลายสถานศึกษาเป็นกิจกรรมที่สร้างความรักความสามัคคี และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม แต่อีกหลายสถาบันยังคงเป็นกิจกรรมที่ไม่สร้างสรรค์ เกินขอบเขตไปจนถึงขั้นทำผิดกฎหมาย คุกคามเสรีภาพส่วนบุคคล และละเมิดสิทธิส่วนบุคคล (ไชยณรงค์ เศรษฐเชื้อ, 2558) จนกระทั่งปรากฏเป็นคดีอาญาในที่สุด

ด้านนโยบายจากภาครัฐเกี่ยวกับกิจกรรมรับน้องเริ่มมาจากประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “การจัดกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่และประชุมเชียร์ในสถาบันอุดมศึกษา โดยมีสาระสำคัญด้านนโยบายคือ การจัดกิจกรรมควรเคารพสิทธิ เสรีภาพ และหลักความเสมอภาค ไม่มีความรุนแรง และไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ทั้งร่างกายและจิตใจ ดังนั้นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครจึงได้ออกประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เรื่อง “กำหนดเกณฑ์และมาตรการจัดกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่และประชุมเชียร์” ประกาศเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2562 โดยมีสาระสำคัญคือ การร่วมกิจกรรมให้เป็นไปด้วยความสมัครใจของนักศึกษาใหม่ และเป็นกิจกรรมที่ไม่ก่อความรุนแรง ไม่ล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ไม่ขัดต่อกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย กฎหมายบ้านเมือง ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ให้คำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชนขั้น

พื้นฐาน โดยกิจกรรมต้องจัดขึ้นภายในมหาวิทยาลัยเท่านั้น แม้ว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครจะมีนโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ รวมถึงประกาศต่างๆ เพื่อป้องกันอุบัติเหตุที่มิพึงประสงค์จากกิจกรรมการรับน้อง และประชุมเชียร์แล้ว แต่ยังคงปรากฏข้อร้องเรียนทั้งจากนักศึกษาใหม่ ผู้ปกครองและสื่อมวลชนอยู่เป็นระยะ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาการวางรูปแบบกิจกรรมการรับน้องที่เหมาะสมและสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นงานวิจัยที่ไม่เคยศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครมาก่อนเพื่อให้ได้รูปแบบการจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ต่อไป

1.3 คำถามนำวิจัย

- 1) สภาพปัญหาของการจัดกิจกรรมรับน้องของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเป็นอย่างไร
- 2) รูปแบบใดที่เหมาะสมสำหรับการจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์สำหรับคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- 3) การจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สามารถเป็นแนวทางในการสร้างภาพลักษณ์ได้หรือไม่ อย่างไร

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของการจัดกิจกรรมรับน้องของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- 2) เพื่อศึกษารูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์สำหรับคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- 3) เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างภาพลักษณ์จากการจัดกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2. ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการรับน้องสร้างสรรค์และการสร้างภาพลักษณ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวนทั้งสิ้น 40 คน ดังนี้

กลุ่ม 1 นักศึกษาที่เป็นผู้จัดกิจกรรมรับน้อง จำนวน 7 คน เจาะจงจากบัญชีรายชื่อสโมสรนักศึกษา ปีการศึกษา 2563 เฉพาะอุปนายกคนที่ 1 อุปนายกคนที่ 2 ประธานฝ่ายนันทนาการ ผู้ช่วยฝ่ายนันทนาการ ประธานฝ่ายนักศึกษาสัมพันธ์ และผู้ช่วยฝ่ายนักศึกษาสัมพันธ์

กลุ่ม 2 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 10 คน เจาะจงเฉพาะชั้นปีที่ 1 จากนั้นสุ่มแบบบังเอิญ

กลุ่ม 3 อาจารย์และเจ้าหน้าที่ จำนวน 5 คน เจาะจงทุกคนที่ทำงานในฝ่ายกิจการนักศึกษาของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

กลุ่ม 4 ผู้ปกครองนักศึกษา จำนวน 3 คน เจาะจงเป็นผู้ปกครองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1

กลุ่ม 5 บุคคลภายนอกภาคประชาการ จำนวน 3 คน เจาะจงผู้ที่เคยทำหน้าที่เกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจกรรมการรับน้องระดับมหาวิทยาลัยมาก่อน

กลุ่ม 6 บุคคลภายนอกภาคเอกชน จำนวน 3 คน เจาะจงผู้ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมการรับน้องระดับมหาวิทยาลัยมาก่อน และทำงานในบริษัทเอกชนหรือเป็นเจ้าของธุรกิจ

กลุ่ม 7 สื่อมวลชน จำนวน 5 คน เจาะจงผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการรับน้องในสมัยเรียนระดับมหาวิทยาลัย และปัจจุบันเป็นผู้สื่อข่าวและรายงานข่าวเกี่ยวกับประเด็นการรับน้องของสถานศึกษา

กลุ่ม 8 กลุ่มศิษย์เก่า จำนวน 4 คน โดยเจาะจงเลือกผู้ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องทั้งในแบบเป็นผู้ถูกรับน้องอย่างเดียว และแบบที่เป็นทั้งผู้ถูกรับน้องและผู้จัดกิจกรรมรับน้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง โดยผู้วิจัยเป็นผู้สร้างแนวคำถามไว้ล่วงหน้า และทำการทดสอบเครื่องมือผู้วิจัยพัฒนาขึ้นด้วยการหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแนวคำถาม

โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาทิมา เป็นผู้อำนวยการ อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านศึกษาศาสตร์และกิจการนักศึกษาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของข้อความและความเหมาะสมของคำถาม จากนั้นผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงข้อความแล้วจึงนำไปใช้เก็บข้อมูลวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลผลการวิจัย ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ประเด็นเนื้อหาพร้อม (Thematic Analysis) และนำเสนอผลการสัมภาษณ์แบบบรรยาย (Descriptive)

3. ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการรับน้องสร้างสรรค์และการสร้างภาพลักษณ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สามารถนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

ผลการวิจัยสภาพปัญหาพบว่า นักศึกษาที่เป็นผู้จัดกิจกรรมรับน้องจะเขียนโครงการผ่านฝ่ายกิจการนักศึกษาเสนอขออนุมัติโครงการต่อผู้บริหารคณะ เมื่อโครงการได้รับอนุมัติแล้ว ขั้นตอนการทำกิจกรรมจริงผู้จัดไม่ได้เขียนแผนกิจกรรมอย่างเป็นทางการ แต่เป็นการเขียนโครงการที่จะทำในแต่ละวัน โดยมีกิจกรรมรับน้องสำหรับปี 1 คือ การไปค่ายปฐมนิเทศที่ต่างจังหวัดจัดโดยคณะเมื่อกลับมาจะมีการรับน้องเข้าสู่มแต่ละสาขาที่คณะ นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้จัดกิจกรรมรับน้องไม่มีแผนบริหารความเสี่ยง ซึ่งอาจารย์และเจ้าหน้าที่ของคณะไม่ได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงสำหรับกิจกรรมรับน้องไว้ แต่จะเขียนแผนบริหารความเสี่ยง การทะเลาะวิวาทในคณะ ซึ่งแผนนี้จะใช้ในทุกรณี อย่างไรก็ตามคณะดำเนินการลดความเสี่ยงด้วยการประชาสัมพันธ์ประกาศของมหาวิทยาลัยให้นักศึกษาทราบถึงเกณฑ์และมาตรการ รวมทั้งบทลงโทษ และประชุมร่วมกับสโมสรนักศึกษาเพื่อหาแนวทางในการรับน้องอย่างสร้างสรรค์เพื่อป้องกันการรับน้องไม่พึงประสงค์ รวมถึงขอความอนุเคราะห์ไปยังอาจารย์ที่ปรึกษาและบุคลากรเพื่อให้ความร่วมมือในการสังเกตการณ์

ด้านปัญหาของการจัดกิจกรรมรับน้องของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน พบว่า นอกเหนือจากการรับน้องปี 1 แล้วยังมีกิจกรรมการรับน้องปี 2 เข้าสาขาวิชาด้วย ซึ่งเป็นกิจกรรมรับน้องโดยรุ่นพี่ปี 3 เป็นกิจกรรมของสาขาวิชาโดยที่ฝ่ายสโมสรนักศึกษาจะไม่รู้รายละเอียดมากนัก ผู้กำกับกิจกรรมจะเป็นสาขาวิชาไม่เกี่ยวกับสโมสรนักศึกษา ทั้งนี้จะมีรุ่นพี่ที่จบการศึกษาไปแล้วในสายรหัสนั้นๆ มาร่วมกิจกรรมนี้ด้วย เพื่อให้รุ่นปัจจุบันได้รู้จักกับรุ่นพี่ อย่างไรก็ตามไม่ได้รับน้องรุนแรงโดยรุ่นพี่ที่จะทำกิจกรรมจะถามความสมัครใจจากรุ่นน้องก่อน และรุ่นน้องมีสิทธิ์ปฏิเสธไม่เข้าร่วมกิจกรรมนั้นได้ โดยลักษณะของปัญหาที่พบคือ บางสาขาวิชายังมีการไปจัดกิจกรรมต่างๆ นอกบริเวณมหาวิทยาลัยที่สุ่มเสี่ยงไปในเชิงการรับน้อง ซึ่งมีสาเหตุมาจากศิษย์เก่า และนักศึกษาบางคนยังมีความคิดและค่านิยมแบบเดิมๆ ที่ถูกปลูกฝังจากรุ่นพี่ที่ไม่ถูกต้อง นอกจากนี้ยังพบว่า อาจารย์และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานฝ่ายกิจการนักศึกษาเมื่อเห็นโครงการของนักศึกษาแล้ว ก็จะวางแผนรับมือแบบรายกรณี (Case by Case) ถ้าจะมีปัญหาก็จะเป็นกิจกรรมรับปี 2 เข้าสาขาวิชามากกว่าแต่ก็เล็กน้อย ส่วนใหญ่แอบรับน้องกันเองแต่ไม่รุนแรงถึงขั้นทำร้ายร่างกาย คณะจึงใช้วิธีป้องปรามมากกว่า และใช้วิธีสอดส่องดูแลต่างๆ เพื่อให้นักศึกษาเกรงใจ โดยคุณภาพของกิจกรรมรับน้องจะขึ้นอยู่กับคุณภาพของสโมสรนักศึกษาในแต่ละปีด้วย นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาปี 2 บางส่วนเต็มใจให้พี่ปี 3 รับผิดชอบ SOTUS เพราะอยากเข้าสาขาวิชาดังกล่าว

สำหรับผลการศึกษารูปแบบการรับน้องที่เหมาะสม พบว่า กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องเพราะต้องการสร้างความรู้จัก ความสนิทสนมกับเพื่อนและรุ่นพี่ รวมถึงต้องการที่ปรึกษาทั้งเรื่องการเรียนรู้และชีวิตในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้รูปแบบการรับน้องที่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 คิดว่าเหมาะสมคือ กีฬาภายในคณะ กิจกรรมสร้างสรรค์ที่ไม่เครียดมาก กิจกรรมที่แทรกความรู้ด้านวิชาชีพ กิจกรรมสันทนาการ ร้องเพลง เล่นเกม และกิจกรรมที่แทรกความรู้พื้นฐานในการเรียนในคณะ สำหรับผลการวิจัยกลุ่มอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และศิษย์เก่า พบว่า รูปแบบที่เหมาะสมสำหรับคณะคือ กิจกรรมรับน้องที่สร้างสรรค์ เช่น กิจกรรมสันทนาการซึ่งคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนทำได้ดี และควรแทรกกิจกรรมอื่นร่วมด้วย โดยอาจแทรกกิจกรรมย่อยด้านการให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับอาชีพสื่อสารมวลชน ด้านกลุ่มผู้ปกครองนักศึกษาระบุว่ารูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการจัดกิจกรรมรับน้องคือ กิจกรรมที่สร้างสรรค์ ไม่ใช่ความรุนแรงทั้งต่อร่างกายและจิตใจ

ส่วนกลุ่มบุคคลภายนอกภาคราชการ พบว่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครควรจัดกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในรูปแบบที่ไม่รุนแรง เน้นความรักความอบอุ่น โดยใช้หลักการ PDCA เมื่อครบกระบวนการแล้ว ผู้จัดกิจกรรมก็จะรู้ว่าควรเน้นไปที่เอกลักษณ์ด้านใด จนสามารถสร้างให้เป็นภาพลักษณ์ที่ชัดเจนของมหาวิทยาลัยได้ หรืออาจเป็นกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์แบบกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ให้กับชุมชนใกล้ๆ โดยมีรุ่นพี่เป็นพี่เลี้ยง ซึ่งจะทำให้เด็กรักสถานที่ รักมหาวิทยาลัย และรักชุมชน นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า ยุคนี้มหาวิทยาลัยควรให้รุ่นพี่นำเสนอไอเดียในสิ่งที่เขามีศักยภาพ แล้วสามารถให้รุ่นน้องเข้ามาดูศักยภาพของรุ่นพี่และเข้ามาร่วมกับรุ่นพี่ในการต่อยอดศักยภาพนั้น เช่น e-Sport และควรเน้นให้ใช้เทคโนโลยีเพราะจะช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยที่เน้นด้านเทคโนโลยีด้วย หรือใช้แอปพลิเคชันเก็บแต้มแรลลี ส่วนคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนควรทำคลิปสร้างสรรค์ที่เป็นไวรัลให้แชร์กันในสังคมออนไลน์ หรือกิจกรรม Challenge ทำความดี ซึ่งทั้งหมดนี้ต้องให้น้องได้แสดงความคิดเห็นร่วมด้วย

ด้านกลุ่มบุคคลภายนอกภาคเอกชน พบว่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครควรจัดกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในรูปแบบที่แต่ละคณะควรสกัดความกดดันที่โดดเด่นด้านวิชาชีพออกมาให้ได้ แล้วมาแตกเป็นกิจกรรมว่าเขาจะได้ข้อคิดอะไรจากกิจกรรมนี้ มีงานให้เด็กได้ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันแก้ปัญหา อาจจะมีอุปกรณ์ง่ายๆ ให้ งานนั้นควรได้ส่งเสริมทักษะของเด็กในภาควิชาหรือคณะ แต่เป็นแบบง่ายๆ เพราะมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลเป็นมหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญด้านวิชาชีพ ควรดึงวิชาชีพออกมาให้ได้ผ่านกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า ควรทำกิจกรรมอาสาเพื่อสังคมเพราะมองในมุมมองของแต่ละคณะ เช่น สาขาวิชาไฟฟ้าอาจจะเป็นกิจกรรมอาสาไปซ่อมไฟฟ้าในวัด หรือล่อแวกชุมชนใกล้มหาวิทยาลัย บ้านหรือชุมชนของรุ่นน้องที่เดือดร้อนเราอาจไปทำกิจกรรมพัฒนาชุมชนนั้น หรือคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนช่วงนี้มีโควิด-19 สมาคมคนตาบอดอาจจะต้องการคนช่วยอ่านข่าวสถานการณ์ที่ Update ให้คนตาบอด กิจกรรมอาสาเหล่านี้จะช่วยให้เห็นถึงความมีน้ำใจต่อกันในสังคม ความเสียสละ และสร้างความสามัคคีระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้องได้

สำหรับแนวทางการสร้างภาพลักษณ์ผลการวิจัย พบว่า การส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ควรเริ่มต้นที่มหาวิทยาลัยก่อน โดยเริ่มให้มีบริบททางสังคมหรือเกี่ยวข้องกับสังคมภายนอกให้มากขึ้นก็จะช่วยให้เป็นเรื่องที่น่าสนใจได้ สื่อมวลชนจึงจะหันมาสนใจทำข่าวกิจกรรมรับน้องของมหาวิทยาลัยนั้นๆ ทั้งนี้กิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์มหาวิทยาลัยต้องมีต้นแบบหรือตัวอย่างให้นักศึกษาเห็นก่อน โดยแต่ละคณะควรจะมีต้นแบบให้ และเปลี่ยนมาเป็นกิจกรรมทำประโยชน์ให้กับสังคม สำหรับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครควรรับน้องสร้างสรรค์ในรูปแบบกิจกรรมจิตอาสา หรือกีฬาเพราะจะช่วยสร้างภาพลักษณ์ให้มหาวิทยาลัยและสามารถเป็นข่าวได้ ทั้งนี้ต้องประชาสัมพันธ์ตัวเอง ด้วยการทำข่าวเองให้น่าสนใจ มีช่องทางของมหาวิทยาลัยเป็นของตัวเอง เน้นให้เกิดการแชร์ สื่อมวลชนจึงจะสนใจไปทำข่าว ถ้าทำข่าวแจกแบบเดิมสื่อไม่สนใจเพราะนักข่าวมักจะลงพื้นที่ไปทำข่าวเอง

นอกจากนี้ผลการวิจัยจากกลุ่มสื่อมวลชน ยังพบว่าหากตกเป็นข่าวด้านลบมหาวิทยาลัยต้องชี้แจง 100% ไม่ควรหลบหรือปิดบังข้อเท็จจริง ต้องตั้งโต๊ะแถลงข่าวยอมรับความจริงว่าเกิดขึ้นจริง อย่าบ่ายเบี่ยง ให้อยอมรับว่าเป็นเหตุการณ์ของมหาวิทยาลัยจริงที่เราไม่ทันระวังตัวหรือไม่รอบคอบ ยอมรับว่านักศึกษาของเราทำจริงสังคมก็พร้อมที่จะให้อภัย และสื่อก็จะต้องการรู้ต่อไปว่ามหาวิทยาลัยจะมีมาตรการแก้ไขปัญหอย่างไรในอนาคต สื่อต้องการรู้ข้อเท็จจริง ถ้าปกปิดจะไม่เป็นผลดีต่อมหาวิทยาลัยเพราะจะไม่เกิดความน่าเชื่อถือ กรณีเป็นข่าววันเสาร์แล้วมหาวิทยาลัยจะแถลงข่าววันจันทร์สื่อจะมองว่าช้าไป อีกทั้งในกรณีที่ตกเป็นข่าวดังหรือข่าวใหญ่ เมื่อสื่อยักษ์ใหญ่เล่นประเด็นแล้วเขาจะต้องตามข่าวมานำเสนอให้ต่อเนื่องทุกวัน การทอดเวลาออกไปไม่มีประโยชน์ สิ่งที่เราควรทำทันทีคือเรียกประชุมด่วนและแถลงข่าวในวันนั้นมันจะเป็นข่าวและจะจบในวันนั้น มหาวิทยาลัยต้องเข้าใจนิสัยของนักข่าวด้วยว่าเขาต้องหาข่าวมานำเสนอในมุมต่างๆ ยิ่งถ้ามีคนสนใจมากติดตามมาก แชร์ข่าวมาก นักข่าวจะยิ่งขุดคุ้ยหาประเด็นมานำเสนอเพิ่มในระหว่างที่รอแถลงข่าววันจันทร์ ทำให้เป็นข่าวเสียหายต่อเนื่องยาวหลายวัน ผู้บริหารต้องพยายามให้จบให้เร็วที่สุด

นอกจากนี้ในขณะที่กำลังแก้ไขสถานการณ์อยู่นั้นต้องมองมุมทั้งสองฝ่ายด้วย ทั้งผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ กล่าวคือฝ่ายรุ่นน้องอาจจะกลัว ส่วนฝ่ายรุ่นพี่อาจจะไม่กลัว ส่วนการลงโทษทั้งสองฝ่ายจะยังคงให้

เรียนต่อ ให้พักการเรียน หรือให้ย้ายสถานที่เรียน ถ้าจะให้ไล่ออกทันทีก็อาจจะไม่ถูกต้อง เพราะแต่ละคนฐานความผิดไม่เท่ากันควรสอบสวนให้ละเอียด ส่วนรุ่นน้องต้องพิจารณาว่าเขาจะยังคงเต็มใจที่จะเรียนที่เดิมหรือไม่ ต้องพิจารณาให้ดีทั้งสองฝ่าย ด้านมาตรการลงโทษต้องพิจารณาให้ถี่ถ้วนก่อนที่จะตอบสื่อหรืออาจตอบว่ากำลังพิจารณาอยู่ และจะแจ้งให้ทราบภายหลัง แต่ต้องไม่ลืมว่าการพิจารณาโทษมีผู้ปกครองร่วมรับฟังอยู่ด้วย เพราะนั่นคืออนาคตของเด็ก และสำหรับผู้ถูกกระทำซึ่งเป็นรุ่นน้องผู้ปกครองก็ไม่อยากให้เกิดขึ้นซ้ำอีก มหาวิทยาลัยอาจต้องคุยกับนักจิตเวชเด็กและวัยรุ่นเพื่อให้ได้ข้อมูลมาเตรียมความพร้อมช่วยเหลือนักศึกษาอีกทางหนึ่ง สำหรับการตอบคำถามสื่อมวลชนคนปกติ หรือผู้รับผิดชอบฝ่ายกิจการนักศึกษาควรฝึกคนเตรียมรับกับสถานการณ์วิกฤตเฉพาะหน้าด้วย คนในคณะต้องรายงานตรงมาที่ฝ่ายกิจการนักศึกษา จากนั้นคนในฝ่ายกิจการนักศึกษาต้องตอบสื่อให้รู้เรื่อง อย่ยามองว่ากิจการนักศึกษาเป็นแค่กิจการในมหาวิทยาลัยแต่ต้องตอบสังคมได้ด้วย

กรณีมหาวิทยาลัยในต่างจังหวัดสื่อท้องถิ่นจะเป็นด่านแรกที่รับรู้เบาะแสะก่อน หากนำเสนอเป็นข่าวแล้วคนสนใจมากสื่อใหญ่ก็จะเอาไปเล่นประเด็นข่าวต่อทำให้ตกเป็นข่าวใหญ่ เรื่องรับน้อง มหาวิทยาลัยในต่างจังหวัดจึงใช้วิธีสร้างความร่วมมือกับสื่อมวลชนท้องถิ่นภายใต้หลักการสื่อมวลชนสัมพันธ์ ซึ่งจะเน้นสร้างความรู้สึกที่ดีต่อกันเมื่อเกิดประเด็นขึ้นจึงไม่ตกเป็นข่าว เพราะก่อนที่จะเป็นข่าวสื่อจะเข้าถึงผู้บริหารฝ่ายสื่อสารองค์กรก่อน หรือบางกรณีผู้บริหารฝ่ายสื่อสารองค์กรจะเข้าถึงสื่อก่อนจึงเกิดการคุยกันก่อนเสมอ ดังนั้นเมื่อสื่อเกิดระแคะระคายในประเด็นขึ้นจึงยังไม่เป็นข่าวทันที เมื่อผู้บริหารฝ่ายสื่อสารองค์กรคุยกับสื่อเข้าใจแล้วจึงนำเสนอผู้บริหารระดับสูงว่ามีประเด็นอะไรเกิดขึ้น นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบอีกว่า มหาวิทยาลัยควรป้องกันด้วยการทำประชาสัมพันธ์เชิงรุกเมื่อเริ่มกิจกรรมรับน้อง โดยต้องนำเสนอภาพกิจกรรมที่สนุกสนานภาพผู้บริหารลงมาร่วมกิจกรรม ที่สำคัญคือสื่อต้องติดต่อผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องได้ง่ายด้วย

4. สรุปผลและอภิปรายผล

4.1 สรุปผลและอภิปรายผล

การจะได้คนดีและคนเก่งนั้นการศึกษาเป็นระบบย่อยของระบบสังคม และเป็นระบบเปิดที่ประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) (สถาพร พงษ์ภูมิกุล, 2560, น.37-39) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมรับน้องของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนจะได้ผลดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับคุณภาพของสโมสรนักศึกษาในแต่ละปี คือ ปัจจัยนำเข้า และยังพบว่าคณะและมหาวิทยาลัยมีกระบวนการกำหนดกฎเกณฑ์การรับน้องอย่างเป็นระบบผ่านประกาศและคำสั่งต่างๆ รวมถึงเป็นฝ่ายปฏิบัติการตามนโยบายของกฎเกณฑ์ด้วย คือ กระบวนการ ส่งผลให้กิจกรรมรับน้องของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนเปลี่ยนมาเน้นกิจกรรมสันตนาการมากขึ้นซึ่งคือ ผลผลิต สุดท้ายได้ผลลัพธ์คือ กิจกรรมรับน้องของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนมีแนวโน้มดีขึ้น เป็นกิจกรรมที่สร้างสรรค์มากขึ้น โดยเฉพาะกิจกรรมสันตนาการที่ได้รับการยอมรับจากนักศึกษามากที่สุด และความรุนแรงจากกิจกรรมรับน้องลดลง ดังนั้นผลการวิจัยที่พบจึงสอดคล้องกับกระบวนการพัฒนามนุษย์และสังคมว่า ระบบการศึกษาเป็นกระบวนการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อพัฒนามนุษย์ให้มีคุณลักษณะตามความต้องการของสังคม และสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาสังคมและประเทศต่อไป

สำหรับทฤษฎี “ต้นไม้จริยธรรม” ได้แบ่งจิตลักษณะและพฤติกรรมในรูปของต้นไม้ ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ราก ลำต้น และดอกผล โดยรากประกอบด้วยรากหลัก 3 ราก แทนจิตลักษณะพื้นฐาน 3 ประการ คือ สุขภาพจิต ความเฉลียวฉลาด และประสบการณ์ทางสังคม ส่วนลำต้นเป็นผลมาจากจิตลักษณะพื้นฐานที่ราก 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ทศนคติ ค่านิยม และคุณธรรมทศนคติ 2) เหตุผลเชิงจริยธรรม 3) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน 4) ความเชื่ออำนาจในตน และ 5) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จิตลักษณะทั้ง 5 ด้านนี้เป็นสาเหตุของพฤติกรรมที่เหมาะสม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2544 อ้างถึงในบุรฉัตร จันทร์แดง และคณะ, 2562, น.55) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า พี่ว้ากมักจะล้ำเส้น และไม่สามารถคุมอารมณ์ตัวเองได้ เวลาเรียนรุ่นพี่จะรู้สึกภูมิใจแล้วอารมณ์จะขึ้นเรื่อยๆ ระดับความรุนแรงก็จะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย เนื่องจากคิดว่ารุ่นพี่มีอำนาจ ซึ่งเป็นจิตลักษณะพื้นฐานทางจิตและการกำกับอารมณ์ของรุ่นพี่ ดังนั้นหากพิจารณาตามทฤษฎี “ต้นไม้จริยธรรม” แล้ว

เมื่อรุ่นพี่ที่อยู่ในอำนาจประกอบด้วยมีค่านิยมต่อๆ กันมา จะทำให้รุ่นพี่ที่ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ และควบคุมพฤติกรรมได้ แนวโน้มทางจริยธรรมก็จะลดลงด้วย ส่งผลให้ดอกผลที่ออกมาของกิจกรรมรับน้องคือ พฤติกรรมของรุ่นพี่ที่ไม่เหมาะสมนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการรับน้องใหม่ของนักศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิศวกรรมโยธา (ต่อเนื่อง) ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ชูชีพ เยาวพัฒน์, 2548) ที่พบว่า การออกคำสั่งที่ไม่สร้างสรรค์ของนักศึกษารุ่นพี่ที่ทำให้รุ่นน้องเกิดการบาดเจ็บทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งนักศึกษารุ่นพี่ส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นผู้ออกคำสั่ง แต่ผู้ออกคำสั่งที่ไม่สร้างสรรค์คือรุ่นพี่ส่วนน้อย และพบว่ารุ่นพี่กลุ่มนี้มาจากครอบครัวที่มีปัญหา ดังนั้นหากต้องการผลที่ดีจากกิจกรรมรับน้องอย่างสร้างสรรค์จึงควรต้องเริ่มจากรากที่แข็งแรงนั่นคือสุขภาพจิตที่ดี ความฉลาดทางอารมณ์ และการสร้างประสบการณ์ที่ดีให้แก่เด็กทุกคนก่อน

ทั้งนี้ผลการวิจัยยังพบว่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครมีนโยบายชัดเจนให้จัดกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์โดยเน้นกิจกรรมสันตนาการ ซึ่งคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนจัดกิจกรรมรับน้องโดยมีกิจกรรมสันตนาการคู่กับฐานกิจกรรมที่ค่ายปฐมนิเทศนักศึกษาปี 1 และพบว่าคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนประสบความสำเร็จในการนำกิจกรรมสันตนาการมาใช้ในกิจกรรมรับน้อง เพราะเป็นกิจกรรมที่สนุก ประกอบกับรุ่นพี่ของคณะมีความสามารถด้านสันตนาการน้องได้ ทำให้กิจกรรมสันตนาการของคณะเป็นการฝึกการทำงานเป็นทีมของรุ่นพี่ด้วย และยังเป็นกิจกรรมที่ได้เห็นศักยภาพของนักศึกษาทั้งที่เป็นรุ่นพี่และรุ่นน้อง ทำให้คณะสามารถดึงเด็กมาใช้งานต่อได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกิจกรรมสันตนาการที่เน้นความสนุกสนานเพลิดเพลิน ส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมเล่นด้วยกันทุกคน ทั้งยังเป็นการทดสอบความสามารถของแต่ละบุคคลได้ และส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย ด้านจิตใจ อารมณ์ และด้านสังคมให้แก่เด็กและเยาวชน

ด้านรูปแบบการจัดกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ พบว่า ควรจัดกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์โดยใช้สันตนาการนำเพื่อเป็นด่านแรกให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เปิดใจยอมรับตัวเองและรุ่นพี่ จากนั้นจึงค่อยเสริมด้วยกิจกรรมทักษะทางวิชาการหรือวิชาชีพที่เป็นศักยภาพที่แท้จริงของตัวนักศึกษาแต่ละ คณะนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงาน และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจัดกิจกรรมที่ใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ Positive Approach ที่กล่าวว่า ทุกคนนั้นต้องการการยอมรับ และต้องการรู้สึกว่าคุณค่า (Self-esteem) ดังนั้นกิจกรรมจึงควรเริ่มต้นจากการช่วยให้บุคคลมองเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น และยังสอดคล้องกับแนวคิดกิจกรรมที่ใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ Cognitive Behavioral Therapy ด้วย ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมเพื่อเน้นปรับพฤติกรรม (ทวิศิลป์ วิษณุโยธิน และนันทยุทธ หะสีตะเวช, 2556, น.22-26) โดยการเรียนรู้จะอธิบายได้ดีที่สุด หากสามารถเข้าใจกระบวนการภายใน ซึ่งเป็นตัวกลางระหว่างสิ่งเร้า และการตอบสนองการเรียบเรียงประสบการณ์ ข้อสนเทศ และจัดให้เป็นรูปร่างและโครงสร้างที่มีความหมาย แล้วนักศึกษารุ่นพี่ผู้จัดกิจกรรมรับน้องก็จะมี การตอบสนองใหม่ที่เกิดขึ้น นั่นคือ การเปลี่ยนแปลงไปสู่พฤติกรรมที่เหมาะสม

สำหรับการเกิดภาพลักษณ์องค์กร (Corporate Image) จะมียอดประกอบจาก 5 ส่วน คือ ผู้บริหาร (Executive) พนักงาน (Employee) สินค้าหรือบริการ (Product or Service) การดำเนินธุรกิจ (Business Practice) กิจกรรมทางสังคม (Social Activities) และเครื่องมือในสำนักงาน (Artifacts) (เสรี วงษ์มณฑา, 2546 อ้างถึงในอภิชาต พุกสวัสดิ์, 2556, น.79-80) ทั้งนี้ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมรับน้องของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนเน้นกิจกรรมสันตนาการ และได้รับการยอมรับจากทั้งรุ่นพี่ผู้จัดกิจกรรมและเป็นที่รู้จักของรุ่นน้องที่เข้ามาใหม่ ซึ่งตรงกับผลการศึกษาจากกลุ่มอาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่พบว่า นักศึกษาให้การยอมรับกิจกรรมสันตนาการของคณะ และรุ่นพี่ผู้จัดกิจกรรมสามารถทำกิจกรรมสันตนาการได้ผลดี รวมถึงผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัยมีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับกิจกรรมรับน้อง และผู้บริหารระดับคณะก็นำนโยบายมาปฏิบัติใช้ตลอดจนผลการวิจัยยังพบว่า ทีมอาจารย์และเจ้าหน้าที่ของคณะดูแลและเฝ้าระวังกิจกรรมรับน้องของคณะอย่างใกล้ชิด และการจัดกิจกรรมรับน้องของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนได้มีการถ่ายภาพและวิดีโอทุกครั้งมีการลงรูปแบบ Real Time ในเฟซบุ๊กของฝ่ายกิจการนักศึกษา ทำให้ผู้ปกครองนักศึกษาที่เป็นเพื่อนกับเพจฝ่ายกิจการนักศึกษา (Add Friend) สามารถดูคลิปและภาพนิ่งแบบทันที ส่งผลให้ผู้ปกครองสบายใจ ลดความกังวล นอกจากนี้การถ่ายภาพและลงรูปภาพยังเป็นการป้องปรามกิจกรรมที่ไม่พึงประสงค์ด้วย ซึ่งสอดคล้อง

กับแนวคิดการสร้างภาพลักษณ์ขององค์กร อย่างไรก็ตามการเกิดภาพลักษณ์องค์กร มี 2 ลักษณะคือ ภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ และภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นจากการปรุงแต่ง ซึ่งเป็นภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นจากการที่องค์กรใช้กระบวนการสร้างภาพลักษณ์ เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ตามที่องค์กรต้องการ (รัตนาวิ ศิริทองถาวร, 2548, น.156-157) ทั้งนี้คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนไม่ควรปล่อยให้คณะเกิดภาพลักษณ์ขึ้นเองโดยธรรมชาติ เพราะอาจเป็นภาพลักษณ์ไม่ครบถ้วน และอาจเกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงของคณะและมหาวิทยาลัยได้ ทั้งนี้ผลการวิจัยพบว่า คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชนแม้ว่าจะประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรมสันทนาการก็ตาม แต่ก็ควรสร้างภาพลักษณ์ให้เด่นชัดในวิชาชีพสื่อสารมวลชน ตลอดจนสิ่งที่ผลิตนั้นควรต่อยอดเป็นสิ่งที่ชุมชนสามารถนำไปใช้ได้จริง หรือเป็นประโยชน์ต่อสังคม ซึ่งหากเพิ่มเติมกิจกรรมด้านวิชาชีพเพื่อสังคมก็จะช่วยให้ง่ายต่อการประชาสัมพันธ์คณะ และส่งผลให้สื่อมวลชนสนใจมาทำข่าวกิจกรรมของคณะได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการสร้างภาพลักษณ์นั่นเอง และโดยเฉพาะในยุคที่ Social Media เติบโตอย่างรวดเร็ว กลยุทธ์การสร้างภาพลักษณ์ของตราสินค้าจึงเป็นอีกหนึ่งกลยุทธ์ที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก ช่วยสร้างความแตกต่างที่เหนือกว่าให้กับคณะและมหาวิทยาลัย ทำให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืน (พจน์ ใจชาญสุขกิจ, 2556, น.26-27) ดังนั้นการจัดกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ของคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครนอกจากจะทำกิจกรรมสันทนาการแล้ว ควรต้องมีกิจกรรมด้านวิชาชีพที่เด่นชัดของแต่ละสาขาวิชา โดยผลงานทั้งหมดควรต้องใช้ได้จริง และเป็นประโยชน์ต่อชุมชนหรือสังคมรอบมหาวิทยาลัย คณะและมหาวิทยาลัยจึงจะมีบุคลิกที่เด่นชัด น่าจดจำ ซึ่งจะส่งผลดีต่อภาพลักษณ์คณะและมหาวิทยาลัยแบบยั่งยืน

4.2 ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งต่อไปควรเพิ่มการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่ใช้ระเบียบวิธีการสำรวจ (Survey Research) และอาจศึกษาเพิ่มเติมกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษา ทั้งของมหาวิทยาลัยรัฐและเอกชนในกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะช่วยให้สามารถขยายผลการวิจัย (Generalization) ไปยังกลุ่มนักศึกษาในมหาวิทยาลัยอื่นๆ ได้ และควรศึกษาเปรียบเทียบเหตุผลของการตัดสินใจเข้าร่วมในกิจกรรมรับน้องหรือเหตุผลของการตัดสินใจไม่เข้าร่วมกิจกรรมรับน้องทั้งมิติของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และมิติของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ 3 เพื่อนำผลวิจัยมาเปรียบเทียบเหตุปัจจัย อุปสรรคของการเข้าร่วมกิจกรรม ตลอดจนควรศึกษาเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างในแต่ละภูมิภาค เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่าง และนำผลวิจัยมาแก้ปัญหาเรื่องการเข้าร่วมกิจกรรมรับน้องของสังคมไทย

2) ข้อเสนอแนะสำหรับมหาวิทยาลัย

สำหรับมหาวิทยาลัยที่จัดการเรียนการสอนเน้นการฝึกปฏิบัติและความเชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยควรติดตั้งกล้องวงจรปิดให้ครอบคลุมพื้นที่ทุกจุดในมหาวิทยาลัยเพื่อป้องกันการจัดกิจกรรมรับน้องที่ไม่สร้างสรรค์ ตลอดจนเปิดช่องทางการสื่อสารออนไลน์ให้นักศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมเป็นผู้เฝ้าระวังเตือนภัยให้กับมหาวิทยาลัย ซึ่งจะช่วยให้อาจารย์และเจ้าหน้าที่ของแต่ละคณะได้รับทราบเบาะแสของกิจกรรมที่นอกเหนือความคาดหมายได้ ส่วนรูปแบบการจัดกิจกรรมรับน้องสร้างสรรค์ในมหาวิทยาลัยควรจัดในรูปแบบดังต่อไปนี้

2.1) กิจกรรมสันทนาการและฐานกิจกรรม เพื่อละลายพฤติกรรม สร้างความคุ้นเคย การปรับตัว การแก้ปัญหา การทำงานเป็นทีม การยอมรับในตัวเอง และการยอมรับผู้อื่น ตลอดจนเป็นการสร้างความรักความอบอุ่นในหมู่คณะ

2.2) กิจกรรมวิชาชีพ โดยการสกัดศักยภาพที่แท้จริงของนักศึกษาแต่ละคณะออกมา จากนั้นกำหนดกิจกรรมย่อยให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับรุ่นพี่ทำงานสร้างสรรค์ผลงานออกมา ซึ่งผลงานควรมีประโยชน์ต่อชุมชนหรือนำไปตัดแปลงใช้ประโยชน์ได้

2.3) กิจกรรมกีฬา เพราะกีฬาสามารถเชื่อมคนได้ทุกเพศทุกวัย มีทั้งกีฬาประเภทเดี่ยวและทีม รวมถึงกองเชียร์ เป็นการเน้นการวางแผน สร้างความสามัคคีและสร้างวินัย ตลอดจนกีฬา e-Sport ที่กำลังเป็นที่นิยม

2.4) กิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ เพื่อสร้างจิตสาธารณะ สร้างความรักต่อมหาวิทยาลัย และชุมชนใกล้เคียง และรู้จักอุทิศตนเพื่อส่วนรวมโดยใช้ความสามารถด้านวิชาชีพของนักศึกษา เช่น จัดอาสาซ่อมไฟฟ้าในชุมชน การสร้างนวัตกรรมสำหรับผู้ขาดแคลน ผลิตภัณฑ์โปรโมทชุมชน และถ่ายภาพชุมชน เป็นต้น ทั้งนี้กิจกรรมทั้งหมดควรมีการบันทึกภาพบันทึกวิดีโอเชิงสร้างสรรค์ด้วย และเผยแพร่ในช่องทางของมหาวิทยาลัย และควรเผยแพร่ให้ทันต่อสถานการณ์ไม่ควรทิ้งเวลาให้นานเกินไป เพราะภาพเหตุการณ์ขณะและมหาวิทยาลัยสามารถใช้เป็นหลักฐานในการแสดงเจตนาขององค์กรต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และยังใช้ประชาสัมพันธ์องค์กรได้

5. กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดกิจกรรมการรับน้องอย่างสร้างสรรค์ภายในมหาวิทยาลัย กรณีศึกษาคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้รับงบประมาณทุนวิจัยสถาบัน ประจำปีงบประมาณ 2563 จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

6. เอกสารอ้างอิง

- ชูชีพ เยาวพัฒน์. (2548). การศึกษาพฤติกรรมการรับน้องใหม่ของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิศวกรรมโยธา (ต่อเนื่อง) ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอดุทธสาทรกรรมมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ไชยณรงค์ เศรษฐเชื้อ. (2558). ระบบโซตัส (SOTUS) อำนาจนิยมและความรุนแรงในวงการศึกษาไทย. *ศูนย์ข้อมูลและข่าวสืบสวนเพื่อสิทธิพลเมือง*. สืบค้นจาก URL: <https://www.fcijthai.com/news/2015/08/article/5763>.
- ทวีศิลป์ วิษณุโยธิน และนันทยุทธ หะสิทธิ์เวช. (บรรณาธิการ). (2556). *ชุดคู่มือการจัดกิจกรรมเสริมทักษะเยาวชนชอบเล่นเกม สำหรับผู้ปฏิบัติงานสุขภาพจิตวัยรุ่นในชุมชน*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์.
- บุรฉัตร จันทร์แดงและคณะ. (2562). กรอบแนวคิดการวิจัยเชิงพฤติกรรมศาสตร์. *วารสารสหวิทยาการวิจัย: ฉบับบัณฑิตศึกษา*. 8(1), 49-60.
- พจน์ ใจชาญสุขกิจ. (2556). *กลยุทธ์การสื่อสารแบรนด์ การสร้างและรักษาชื่อเสียงองค์กรสำหรับการแข่งขันในเวทีโลกและประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน*. กรุงเทพมหานคร: สมาคมประชาสัมพันธ์ไทย.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. (2559). *ราชชมงคลพระนครสุดเจ๋งติดอันดับ 1 มหาวิทยาลัยราชชมงคล*. สืบค้นจาก URL: <https://www.rmutp.ac.th/web2558/2016/02/ราชชมงคลพระนครสุดเจ๋ง-ติ/>
- รัตนาดี ศิริทองถาวร. (2548). *การประชาสัมพันธ์ธุรกิจ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาพร พุทธิภูมิกุล. (2560). การบริหารการศึกษากับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21. *วารสารการศึกษา*. 28(2), 36-49.
- อภิชาต พุกสวัสดิ์. (2556). *การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างภาพลักษณ์*. กรุงเทพมหานคร: วิ.พรีน (1991).
- Epstien, R. and Rogers, J. (2009). *The Big Book of Motivation Games*. แปลโดย ณิชวรรธน กิจรัตน์โกศล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ธรรมกลการพิมพ์.
- Sanook. (2559). *การรับน้องระบบ Sotus (โซตัส) คืออะไร?*. สืบค้นจาก URL: <http://www.sanook.com/campus/1382861/>
- Tutorcu. (2561). *อันดับมหาวิทยาลัยนิเทศศาสตร์/วารสารศาสตร์/สื่อสารมวลชน*. สืบค้นจาก URL: <https://www.tutorcu.com/การจัดอันดับมหาวิทยาลัยของไทย-2554-2555/400-การจัดอันดับมหาวิทยาลัยในของประเทศไทยในแต่ละสาขาวิชา.html>

Schwab K. (2019). The Global Competitiveness Report 2019. *The World Economic Forum*.
Available from URL: http://www3.weforum.org/docs/WEF_TheGlobalCompetitivenessReport2019.pdf

ผู้แต่ง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัญชุลี วงษ์บุญงาม

อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์
คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

การศึกษา:

ปริญญาตรี ศศ.บ.นิเทศศาสตร์

ปริญญาโท นศ.ม.สื่อสารมวลชน